

Nr 197.

Ankom till riksdagens kansli den 1 juni 1937 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfälligt löneförbättring under budgetåret 1937/1938 för viss personal inom den civila statsförvaltningen m. m.

(4:e avd.)

I propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1937/1938 har Kungl. Maj:t (punkt 175 av det vid propositionen under fjärde huvudtiteln fogade utdraget av statsrådsprotokollet över försvarsärenden) föreslagit riksdagen att, i avvaktan på den proposition, som kunde komma att till riksdagen avlåtas angående tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen, under fjärde huvudtiteln för budgetåret 1937/1938 beräkna ett förslagsanslag av 8,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 9 april 1937 dagtecknad proposition, nr 299, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen att

dels medgiva,

att tillfällig löneförbättring må i enlighet med vad departementschefen i statsrådsprotokollet anfört under budgetåret 1937/1938 utgå vid vissa befattningar å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen enligt i statsrådsprotokollet omförmälda tabeller (Tabell I och II), med iakttagande likväl dels att beträffande befattningshavare å indragningsstat och å gammal stat, med undantag av den i tabell II upptagne, å äldre stat kvarstående auditören vid flottans station i Karlskrona, tillfällig löneförbättring må utgå endast, därest Kungl. Maj:t prövar skäligt tillägga vederbörande sådan förmån, och med belopp, som av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall bestämmes, dels ock att tillfällig löneförbättring till lärare, som åtnjuta från städer, prebenden eller donationer härflytande förmåner, skall utgå enligt av departementschefen i statsrådsprotokollet förordade grunder;

att, utan hinder av vad sålunda sagts, tillfällig löneförbättring till teckningsläraren vid folkskoleseminariet i Luleå J. A. Lydh och teckningsläraren vid folkskoleseminariet i Karlstad J. E. R. Nyreen må utgå i enlighet med vad som tillkommer manlig lärare i teckning vid dubbelseminarium; samt

att vissa befattningshavare inom den civila statsförvaltningen, vilka icke äro uppförda å ordinarie stat, må under budgetåret 1937/1938 åtnjuta till-

fällig löneförbättring enligt vad Kungl. Maj:t bestämmer i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder;

dels till tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen under fjärde huvudtiteln för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 5,400 kronor;

dels ock förklara, att kostnaderna för tillfällig löneförbättring skola, vad beträffar föreståndaren (lektorn) vid veterinärinrättningen i Skara, utgå av inrättningens egna medel.

Av statsrådsprotokollet inhämtas, att det nu framlagda förslaget till tillfällig löneförbättring under budgetåret 1937/1938 för olika grupper av befattningshavare å ordinarie stat — vilket förslag sammanfattats i två vid statsrådsprotokollet såsom bilagor fogade tabeller (Tabell I och II) — ansluter sig till vad som gäller för innevarande budgetår med nedan angivna undantag.

Tabell I har ändrats i anledning av förslag, framlagda i propositionen nr 271 till årets riksdag, angående löneroglering för lärare vid de allmänna läroverken m. fl. statliga undervisningsanstalter m. m. Då i berörda proposition förutsatts, att ordinarie lärarinnetjänster i slöjd skola inrättas jämväl vid högre allmänna läroverk för flickor, har sålunda innehavare av befattning såsom lärarinna i kvinnligt handarbete, nu uppförd under rubriken »Vid realskolorna», i stället upptagits under rubriken »Vid högre lärarinneseminarier, allmänt läroverk, folkskoleseminarium, tekniskt läroverk och statens blindundervisningsanstalter». Vidare har, med hänsyn till vad i propositionen anförts om sättet för uppehållet av de båda nu befintliga musklärartjänsterna vid institutet och förskolan för blindas å Tomtebodas, ur tabellen uteslutits den musklärare med löneförbättring (arvode) å 150 kronor, som för närvarande finnes uppförd under rubriken »Vid blindundervisningsanstalterna».

I anslutning till det i tabell I framlagda förslaget har departementschefen förordat, att två teckningslärare vid enkelseminarier, nämligen teckningslärarna vid folkskoleseminariet i Luleå J. A. Lydh och vid folkskoleseminariet i Karlstad J. E. R. Nyreen skola, i likhet med vad som gäller för innevarande budgetår, kunna beredas tillfällig löneförbättring enligt de grunder, som gälla för lärare i teckning vid dubbelseminarium. Departementschefen har vidare tillstyrkt, att under nästa budgetår skola i huvudsak tillämpas samma regler, som för innevarande budgetår gälla beträffande reduktion av den tillfälliga löneförbättringen för lärare, vilka på grund av förmåner från städer, prebenden eller donationer åtnjuta högre inkomster av tjänsten än den i allmänhet utgående avlöningen. Dessutom har departementschefen beträffande konsekvenserna av de i propositionerna nr 271 och 274 framlagda förslagen om löneroglering för lärare m. fl. anført följande:

I förutnämnda proposition nr 271 har förslag framlagts om löneroglering för *dels* personalen vid följande läroanstalter, nämligen de allmänna läroverken, högre lärarinneseminarier, folkskoleseminarierna, småskolesemina-

rierna, läroanstalterna för blinda, vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte och de tekniska läroverken, *dels ock* för folkskolinspektörerna och nomadskolinspektören. I propositionen föreslås, att övergången till det nya lönesystemet skall äga rum den 1 januari 1938. Härvid göres emellertid undantag för lärarpersonalen vid småskoleseminarierna, beträffande vilken löneregleringen föreslås genomförd från och med den 1 juli 1938. Jämväl i den proposition angående lönereglering för lärarpersonalen vid navigationsskolorna, nr 274, som på föredragning av chefen för handelsdepartementet avlåtits till årets riksdag, föreslås, att förändringen i lönesystem för nämnda personal skall träda i kraft den 1 januari 1938. På grund av vad i berörda propositioner sålunda föreslagits i fråga om tidpunkterna för övergången till det nya lönesystemet synes den tillfälliga löneförbättring under budgetåret 1937/1938, som föreslagits för i tabell I upptagna befattningshavare, böra utgå för hela budgetåret endast till innehavare av följande befattningar, nämligen till lärare vid småskoleseminarierna, till rektor vid skeppsgosseskolan samt till föreståndare (lektor) vid veterinärinrättningen i Skara. Dessutom bör, i anslutning till vad i propositionen nr 271 förordats, tillfällig löneförbättring under hela budgetåret utgå till sådana adjunkter, som i samband med förstatligande av kommunala mellanskolor överförts till adjunksbefattning vid realskola utan att äga för sådan befattning föreskriven kompetens och vilka önska bibehållas vid nu utgående avlöningsförmåner. Övriga i tabellen upptagna befattningshavare böra komma i åtnjutande av tillfällig löneförbättring allenast för första hälften av nästkommande budgetår.

Beträffande *tabell II* har departementschefen framhållit, att enligt det förslag, som framlagts i Kungl. Maj:ts proposition nr 192 till årets riksdag angående stat för skeppsgosseskolan under budgetåret 1937/1938 m. m., skeppsgosseskolan i Marstrand skall upphöra med utgången av läsåret 1936—1937 och skeppsgossarnas utbildning förläggas till en för samtliga skeppsgossar gemensam skola i Karlskrona. Enligt nämnda proposition skall en av de ordinarie ämneslärarna vid skolan i Marstrand överföras till allmänna indragningsstaten. Vidare skola enligt propositionen återstående två ordinarie ämneslärare vid Marstrandsskolan från och med nästa budgetår överföras till övergångsstat med bibehållande av dem nu tillkommande löneförmåner samt med tjänstgöring vid skeppsgosseskolan i Karlskrona, den ene i ersättning för en nu vakant ordinarie ämneslärarbefattning därstädes, vilken föreslås utgå ur staten, och den andre i stället för en av de nuvarande extra ordinarie ämneslärarna. De båda extra ordinarie ämneslärarna vid Marstrandsskolan ha förutsatts skola från och med den 1 juli 1937 upphöra med sin lärarverksamhet vid försvarsväsendet. De ändringar, som föranledas av bifall till vad i berörda proposition föreslagits, hava vidtagits i tabellen.

Dessutom ha ur tabellen uteslutits två däri förut upptagna landsfogdar å indragningsstat. Denna ändring har vidtagits i anledning av Kungl. Maj:ts under elfte huvudtiteln, punkt 40, i årets statsverksproposition framlagda förslag, att avlöningen till dessa befattningshavare från och med nästa budgetår skall bestridas från allmänna indragningsstaten.

I fråga om tillfällig löneförbättring under budgetåret 1937/1938 åt icke ordinarie befattningshavare inom den civila statsförvaltningen

har ingen ändring föreslagits i förhållande till de för innevarande budgetår gällande bestämmelserna.

Vad slutligen angår det anslag, som under fjärde huvudtiteln bör upptagas till tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen har detsamma, med hänsyn till den föreslagna minskningen av antalet lärarbefattningar i samband med skeppsgosseskolans i Marstrand upphörande, ansetts böra upptagas med ett belopp av allenast 5,400 kronor. Beträffande befattningshavare, lydande under övriga huvudtitlar, avses kostnaderna för tillfällig löneförbättring skola bestridas från de anslag, av vilka vederbörandes lön utgår. Dock föreslås den tillfälliga löneförbättringen åt föreståndaren (lektorn) vid veterinärinrättningen i Skara skola, liksom hittills, utgå av inrättningens egna medel.

Närmare föreskrifter rörande den tillfälliga löneförbättringen har det ansetts ankomma på Kungl. Maj:t att utfärda i huvudsaklig överensstämmelse med de hittills gällande bestämmelserna.

Riksdagen har numera bifallit det i propositionen nr 192 till årets riksdag framlagda förslaget angående stat för skeppsgosseskolan under budgetåret 1937/1938 m. m. (skrivelse den 7 maj 1937, nr 240) ävensom godkänt Kungl. Maj:ts i årets statsverksproposition under elfte huvudtiteln framlagda förslag om överflyttning av tvenne landsfogdar å indragningsstat till allmänna indragningsstaten (skrivelse den 27 april 1937, nr 182).

Utskottet.

Enligt föreliggande förslag skulle under budgetåret 1937/1938 tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen utgå efter samma grunder och med samma belopp, som föreskrivits för innevarande budgetår. Vissa ändringar hava dock föranletts av förslag om lönerogleringar samt om andra ändringar i gällande stater. Dessa ändringar avse bland annat det i propositionen nr 271 till årets riksdag framlagda förslaget om löneroglering för lärare vid de allmänna läroverken m. fl. statliga undervisningsanstalter m. m. samt likaledes det i propositionen nr 274 framlagda förslaget om löneroglering för lärarpersonalen vid navigationsskolorna.

Utskottet — som i sina utlåtanden nr 189 och 192 tillstyrkt de av Kungl. Maj:t i propositionerna nr 271 och 274 framlagda förslagen, så vitt nu är i fråga — får, med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förevarande proposition, hemställa,

att riksdagen må

I. medgiva,

a) att tillfällig löneförbättring må i enlighet med vad departementschefen i statsrådsprotokollet över finansärenden den 9 april 1937 anfört under budgetåret 1937/1938 utgå vid vissa befattningar å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen enligt i samma statsrådsprotokoll omförmälda tabeller (Tabell I och II), med iakttagande likväl dels att be-

träffande befattningshavare å indragningsstat och å gammal stat, med undantag av den i tabell II upptagne, å äldre stat kvarstående auditören vid flottans station i Karlskrona, tillfällig löneförbättring må utgå endast, därest Kungl. Maj:t prövar skäligt tillägga vederbörande sådan förmån, och med belopp, som av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall bestämmes, dels ock att tillfällig löneförbättring till lärare, som åtnjuta från städer, prebenden eller donationer härflytande förmåner, skall utgå enligt av departementschefen i berörda statsrådsprotokoll förordade grunder;

b) att, utan hinder av vad sålunda sagts, tillfällig löneförbättring till teckningsläraren vid folkskoleseminariet i Luleå J. A. Lydh och teckningsläraren vid folkskoleseminariet i Karlstad J. E. R. Nyreen må utgå i enlighet med vad som tillkommer manlig lärare i teckning vid dubbelseminarium; samt

c) att vissa befattningshavare inom den civila statsförvaltningen, vilka icke äro uppförda å ordinarie stat, må under budgetåret 1937/1938 åtnjuta tillfällig löneförbättring enligt vad Kungl. Maj:t bestämmer i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder;

II. till tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen under fjärde huvudtiteln för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 5,400 kronor,

III. förklara, att kostnaderna för tillfällig löneförbättring skola, vad beträffar föreståndaren (lektorn) vid veterinärinrättningen i Skara, utgå av inrättningens egna medel.

Stockholm den 1 juni 1937.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar Nilsson i Gränebo, Johansson i Fredrikslund, Nilsson i Malnö, Svensson i Kompersmåla, Asplund, Borell, Bergström, Nilsson i Landeryd, Lindström, von Heiland, Bäcklund och Bäckström; samt

från andra kammaren: herrar Anderson i Råstock, Jansson i Falun, Magnusson i Skövde, Törnkvist, Strindlund, Persson i Falla, Andersson i Höör, Svensson, Isacson, Persson i Tidaholm, Erlander och Bergvall.
